

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj

Egy évre 8 Pengő, 1/2 évre 4 Pengő, 1/4 évre 2 Pengő, számonként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Főszerkesztő:

Dr. UDVARI JÓZSEF

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 6 Pengő, nyiltér soronként 40 fill. Álláskereső hirdetése 80 fill

Magyar önérzetet!

Azt az időt éljük, amikor az ember már csodálkozni nem tud semmin. Ma már minden lehetséges. Én sem csodálkozom, de egy statisztika jutott ma a kezembe, amin valósággal felháborodott bennem a magyar önérzet.

Egy nyugat állambeli „tudós” megállapítja, hogy a magyar a népek rangsorozatában érték szerint a 16. helyen áll. (Utánunk már csak a cigány van!) Persze, az ő fajtája az első! Nem is méltatjuk ezt az ostobaságot feleletre, csak annyit jegyzünk meg: miért soroztak bennünket a 16. helyre akkor, amikor saját testünkkel védtük az értékes nyugatot? Amíg apáink a csatamezőkön haltak, addig ezek a kedves „tudós”-nak népei nyugodtan fejlődtek. Milyen lenne ma Európa térképe, ha nem álltuk volna utját tatárnak, töröknek? Mátyás király idejében még számbelileg is annyian voltunk, mint a nyugati nagyhatalmak népei! De míg ők nyugodtan éltek a magyar pajzs háta mögött, addig a mi nemzetünk vére hullott bőségesen. A hála most ez, mert kicsik lettünk, mert legjobbjaink véres csatákban hullottak el, a 16. helyre sorolnak bennünket. Rendben van, 16-od rangú nép vagyunk. De ez csak azokra szégyen, akik egykor reszkettek tőlünk. Mert mi még emlékszünk időre, amikor litániákat mormoltak a dicső elsőrangúak, hogy a „magyarok nyilaitól ments meg Uram minket!” Mi még emlékszünk időre, mikor a Pó sikságán nyargaltak, meg Bizáncban, meg Német Alföldön a magyar legények. Mi még emlékszünk időkre, amikor nem tagadták le, hogy a bőrüket mentették meg az elsőrendű népeknek. Bizonyosság a déli harangszó. Nem lehet letagadni! Déli 12 órakor, mikor megkondulnak a keresztény világ harangjai, mind a magyar dicsőséget kongják: Hunyadi győzött Nándorfehérvárnál a pogány felett és megmenekült a keresztény, a művelt Európa a pogányveszedelemtől. Mi olyan napokra is emlékszünk, amikor Bécs híres nagyjai görnyedve álltak Mátyás előtt és hajlongva, bársonypárnákon adták át a város kulcsait a magyar királynak.

Tizenhatodik helyre tettek bennünket. Pedig a tudomány terén is tagadhatatlanul az elsők között voltunk. Magyar föld szülötte, magyar anya gyermeke a világ legnagyobb lírai költője Petőfi Sándor. Ő bizony így énekel: Magyar vagyok, magyar, magyarnak születtem. A miénk Liszt Ferenc, a miénk Munkácsi Mihály, akinek képeit a

Louwreban őrzik. A miénk Kőrösi Csoma Sándor, akinek az angolok szobrot emeltek.

A miénk volt Semmelweis, miénk a két Bólyai számtan-zseni, a miénk Pázmány, Prohászka, Széchenyi, Apponyi és sorolhatnánk egész füzetrel. Nekünk volt a világon az első állandó hadseregünk, nálunk volt az első földalatti villamos, csak persze mi soha nem tudtunk nyugodt légkörben fejlődni, mert mindig harcolni kellett másokért. Magyar baka mindenütt idegenben harcolt.

A legutóbbi olimpiáson sportoló fiaink a harmadik helyen végeztek a nemzetek nagy versenyében!

Magyar testvér! légy büszke. Olyan népnek a fia vagy, aki előtt, ha becsület volna a világban, levennék a kalapot. Vessük a szívünkbe kitörölhetetlenül és nem érdemli meg sem a napot,

sem a levegőt, aki nem így gondolkodik: míg lesz egy, aki magát angolnak, orosznak, olasznak, vagy németnek vallja, addig mi leszünk, akik magunkat büszke öntudattal magyarnak valljuk.

De a mi magyarságunk soha nem a vér és a faj mythosza alapján állott és a jövőben sem áll azon. A mi magyarságunk valami kimondhatatlanul erős és széttephetetlen rögszeretben, hivatásában gyökerezik, mely bennünket erre a fekete földre és a Kárpátok medencéjébe állított. A földön élő magyarokat, még ha más nyelven is beszéltek, nem a faj mythosza, hanem az a vér és az a verejték tartotta össze, mely a földre és a földért hullott. Nyelvünk különbözhetett, szokásunk más-más lehetett, de hazánk csak egy volt, egy van és egy lesz s ez a: **magyar haza!**

Gaál L.

Gyásziobogó lengett pénteken, november 21-én, a novemberi ködben.

Feketén integető szárnyainak komor integetései visszavitték emlékezetünket néhány pillanatra abba a letűnt forró júliusi napba, amelyben eldőrdült a gaz Princip aljas revolvere s amely hang egyuttal a megdönthetetlennek hitt Monarchia összeomlásának előjátéka s Ferencz Józsefnek 1916. november 21-én történt halálával pedig halálharang kondulása volt.

E napon a negyedszázados halálfordulón végig lapozgatjuk a történelem lapjait, amely sehol sem oly változatos, mint éppen e 25 év alatt.

Ferencz József uralkodása kezdetét nem méríöldkő jelzi a történelemben, mint más uralkodókét, hanem bitófa a délvidéki magyar városban, Aradon.

Ez az uralkodási kezdetjel bizony talán megérdemelten végig is kísérte hosszú uralkodása alatt.

Nem a magyar nemzet büntette meg, hanem egy sokkal fölötte álló erő, a Gondviselés. Ismeretes talán sokak előtt az a történelmi tény, hogy az aradi Tizenháromért ugyanannyi tör járta át a szívét. Így aztán még nem büntetett Sors egyetlen uralkodót sem, aki valaha is Koronát viselt a fején.

S amikor 1916. november 21-én lehunyt a fáradt szemét, a magyar nemzet a már vele megbékélt Királyát siratta meg. Ebben a siratásban azonban, mintha a nemzet saját sorsának fordulását is megsiratta volna.

A Monarchiát nem akarja többé soha

egyetlen magyar sem, nem kétséges, de azt a ferenczjózsefi időt, amely a háboru előtt volt hazánkban, minden magyar és polgára a drága hazának örökké visszasirathatja.

Pedig, hogy Európa életmérlegében mit jelentett a Monarchia, most a legidősebb kérdések között áll. Ennek az államalakulatnak visszaállítása nem időszerű már ugyan, de hogy e háboru is miért folyik, mindenki tudhatja, aki a politikai kuliszák mögé is tud nézni. Ha Trianon mérnökei tudták volna, Hogy a Monarchiának ásott sirba ők maguk esnek két évtized múltán bele, bizonyára másként darabolták volna fel Európát.

A bécsi kapukínusok kriptájában pedig mélyen alszik a vaskezü, Monarchiát tartani tudó nagy Király.

Almát nem zavarja semmi, hiszen a két nép, amely fölött 68 évig uralkodott, ma is él, csak hogy külön-külön éli népi erejében rejlő újabb ezredéjét. **F. P.**

— **Felhívás a volt világháborus katonákhoz.** A Károly-csapatkereszt utólagos elismerésének határideje december 31-én lejár, az érdekeltek már most indítsák meg az eljárást a kérvényezéssel, mert a határidőn túl ilyen irányú kérvények nem fogadtnak el. — Nyomtatványok kaphatók a hely Tűzharcos irodában, Horthy Miklós utca 15. szám alatt.

A magyar népművelési bizottság megkezdi munkáját.

Huszunkét éven át tilos volt a magyar dal. Fiaink, lányaink csak lopva tanulták meg a Himnusz, s bizony nem sokat hallottak, nem hallottak eleget a magyar történelem dicsőséges alakjairól, Árpádról, Szent Istvánról, Szent Lászlóról, Nagy Lajosról, Mátyásról. Nem dobogtatta meg szívüket a 48-as hősök legendás szabadságharca. Petőfi, Arany, Tompa, Vörösmarty csodaszép költeményei nem válhattak az ő szellemi kincsükké.

Szomorú, de érthető a román hatalom viselkedése. Az ezeréves dicsőséges magyar múlt s szellemi nagyságaink ragyogása olyan erőt ad a magyar léleknek, mely dacol minden külső erőszakkal. Ettől az erőtől akarta megfosztani a román uralom a magyarságot, midőn nemzeti történelme és irodalma tanítását a magyar szóval és magyar dallal együtt száműzte iskoláiból.

Magyarország feltámadása azonban megkezdődött. Az ezeréves ország Isten segítségével ismét az életutjára lépett. Ellenségeit elseperte a történelem forgószéle.

S a kicsi ország a viharban kélszeresére nőtt. Fiai most is harcolnak, véreznek a jövőért — ők a messze küzdő kar, mely kardot forgat, de a fej és a szív az ujonnan visszakapott részek összeforrasztásán dolgozik.

S a magyar szív és magyar lélek tüze áthatja újra a régi tagokat. A magyar szó, a magyar dal, a magyar vers, a magyar tánc, a magyar irodalom, a magyar történelem, a magyar művészet lobogása új, szebb, erősebb, boldogabb magyar jövő reményességét kelti életre. Mennyi erő, mennyi szépség patakzik a magyar műveltség gazdag forrásaiból. A lelkünk megtelik fényvel, bizalommal, hittel s bátran nevetünk a kishitűek szemébe, mert tudjuk, hogy ezer év jussán, a magyar becsület és vitézség jussán a jobb jövő küszöbére érkezünk.

Magyar Testvérek! Tárjátok ki lelketek kapuját, hogy a magyar történet és magyar művészet kincseit bevihessük oda! Jertek el a Népművelési Bizottság előadásaira, hogy amit 22 éven át elvettek Tőletek, azt visszaadhassuk Nektek!

Az előadások keretében a történelmen kívül, magyar nóták, versek, zene és gyakorlati ismeretek, (betegápolás, kertészet stb.), is lesznek. Beléptidij nincs. Az előadások pontosan 4 órakor kezdődnek.

Szeretettel hív és vár minden magyart:
A Magyar Népművelő Bizottság.

Eladó ház, mely áll 3 szoba, konyha, kamara és pincehelyiségekből. — Továbbá eladó kő, téglák, stb.

Papp István,
Arany János ut 12.

A szilágysomlyói Téli Gazdasági Iskola

A perecsenyi ut mellett, kívül a városban, a Bükk lankás oldalán van a szilágysomlyói Téli Gazdasági Iskola. Szeliden meghuzódó fenyőfái már messziről integetnek felém, zöldszínű ruházatuk pedig valami reményt takarognak a világ zajos szemei elől.

És valóban így van. Szeretettel várnak ide mindenkit, rejtegetve egy iskolában a magyar jövő reményességét, a magyar ifjúságot.

Makszin Mihály igazgató kedvesen kalauzol, megmutatva mindent iskolájában. Az idegen bizony nem is gondolná, hogy az iskola egyszerű külseje milyen belső értéket takar, rejteget a tudomány e csarnokában. Utközben az iskola multját meséli az igazgató. 1900-ban épült. Először földmives iskola volt. Most már régóta Téli Gazdasági Iskola, két évfolyammal. Most 44 növendéke van. Be is vezet mindjárt a tanterembe, amelyben nagyszerű szertár és szemléltető eszközök, képek stb., vannak. Internátusuk is van, havi 30 P-ért nyújtva teljes ellátást az ifjaknak.

Az iskolai év kétrészre osztódik, egyik az elméleti, amely a téli öt és fél hónap alatt van itt, míg a másik felét otthonukban gyakorlatilagsajátítják el a növendékek, tanári felügyelet mellett, mert a tanárok ez idő alatt több ízben is meglátogatják növendékeiket és irányítják őket munkájukban. Ez alatt a tanteremben példás fegyelemben ülnek a gazdaiifjak, komoly munkával készülődnek a következő órára és az élet napjaira.

Ezután a hálószobákat nézegetjük. Tiszta, világos, nagy szobák. Ablakaikkal a város felé néznek, ahol a Magura integet nekik és Báthori szelleme rajzolódik lelkükbe.

Ezalatt tudom meg, hogy az állam pár hónap leforgása alatt már 70.000 P-t költött beruházásra, tatarozásra, mert a románok üresen hagytak itt mindent. Most még további 70.000 P. segélyt kapnak, amiből saját villanytelepük lesz, vízvezeték, fürdő, stb., stb. Az istállók már most tele vannak szebbnél szebb állatokkal. Hogy mást ne említsek: 70 drb. sertés vár most takarmány-kiutalást a várostól és hízhatnak a város ellátása számára is. Nem utolsó dolog ez manapság.

A tanuló szobában nézegetem az órarendet: állattenyésztés, növénytermesztés, gyümölcs, szőlő, kertgazdaságtan, gazdasági üzemtan, számvitel, stb. Mindez magyar földmives gyermekemberek számára. De ápolják ügybuzgó tanáraik a nemzeti érzelmeket is lelkükben. Van itt helyesírás, történelem, földrajzi ismereteket ápoló óra is.

A legnagyobb meglepetés, hogy önképzőkörük is van! Gazdasági önképzőkör. Ha ilyen alapos felkészültséggel lépnek majd ki ezek az ifjak az életbe, bizony, nagy hasznára lesznek falujoknak. Ezekből mintagazdák lesznek rövidesen. Ilyen kezekben terem majd a magyarföld. Mert ez hiányzik sok magyar gazdaemberből: az öntudatosság munkájuk terén.

Kiváló tanáraik pedig nemcsak itt

adnak órákat, hanem a környékbeli falvakban is dolgoznak. Tartanak különböző tanfolyamokat a falusi gazdáknak. Perecseny után most Varsolcon lesz gyümölcsápolási tanfolyam. Tervbe vették a tejfölöző-mesteri, tejgazdasági stb. tanfolyamokat is.

Végül megnézegetjük a tanári lakásokat. Egészséges, szép lakások. Természetesen, hogy a legszebb lakása Bottos tanár urnak van. Szép butorai között legtöbbet érnek a mozgó butorok, amelyek körülvesznek, akarom mondani, akik. Mert nyolc kis gyermekről van itt szó. Akármelyik iskolába megyek, ott találok a szép család hajtásait. Az óvodától kezdve a gimnáziumig csak Bottos gyermekeket hoz be a városba reggelenként a kocsit.

A bucsuzásra odajönnek Szöllőssy László és Sólyom Károly tanár urak is, akik nagyszerű tudással ápolják nevelik a magyar nemzet fiatal hajtásait, az új magyar paraszttársadalmat.

Visszafelé jövet, elmélkedem még egyszer a látottakon s alig tudok magamhoz térni az ámulattól és csak akkor veszem magam észre, hogy Somlyón vagyok, amikor újra fülemben cseng a kedves Igazgató kijelentése, hogy milyen kár, Somlyóról egyetlen egy növendékünk sincsen.

F. P.

Szülői értekezlet a katolikus Kulturteremben.

A mai iskola követelményei közé tartozik legelsősorban a szülők és tanítók között lévő kapocs kimélyítése.

Ennek értelmében a leánypolgári iskola 18 án tartott ilyen szülői értekezletet. Egészen újszerű dolog azonban, hogy az értekezletet összekötötték az iskolás növendékek Önképzőkörének műsorával, amelynek keretében az iskola védőszentjének, Szent Erzsébet asszonynak emlékére gyönyörű nagy selyemzászlót szenteltettek, amelynek zászlóanyja: Dr. Nádudvary Jenőné.

A megnyitó beszédet Lipcsey Gyula, esp. plebános mondta, ismertette Szent Erzsébet életét és követésre méltónak mutatta a mai asszonyoknak.

A szentelési szertartás után a polgárista növendékek kedves meglepetéssel lepték meg a hallgatóságot, amennyiben, mintegy nyolcan, saját szerzeményű, Szent Erzsébetre vonatkozó verseiket szavalták el, nagy tetszés mellett.

Utánna énekek és felolvasások következtek, amelyben Formanek Margit, Varga Kátó és Farkas Mária növendékek tüntek ki.

A végén szindarabban mutatták be, hogy milyen nemes szívűnek kell lenni ma minden nőnek, leánynak, aki követni akarja iskolájuk és minden magyar nőnek eszményképét, Szent Erzsébetet.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alaku bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagolásban kérje.

DARMOL

Pedagógiai Szeminárium Szilágysomlyón.

Szilágysomlyó vármegye, kiváló tanfelügyelője, Szeremley Ákos a vármegye tanítószolgálatát is belekapcsolta abba az országos mozgalomba, amely a tanítószolgálat szellemi színvonalának emelését van hivatva szolgálni. Minden járási székhelyre összegyűjtötte a tanítószolgálatot, megtartva az őszi Szemináriumot.

Szilágysomlyón november 18-án volt, amelyen részt vett a járás tanítószolgálatának szinte kivétel nélkül.

A gyűlés kezdete előtt a Várkertben a hősök szobrának megkoszorúzása volt, ahol Szentpétery Gyula, a Szeminárium igazgatója mondott szép jeligét. A gyűlés a Himnusszal kezdődött, amiután Szeremley Ákos tanfelügyelő lelkes megnyitója következett. Beszéde mélyen érző, tanítót megbecsülő megnyilatkozás volt. Következett két értekezés és két mintatanítás. Az egyiket Szepesiné, Vörös Anna tartotta, a számolás és mérés újabb módszereiről. Értekezletének értéke és gyakorlatiasága nem mutatta azt, hogy szerzője még csak kezdő a tanítói pályán. Meg is tapsolták érte!

Az elhangzottak alapján Kovácsné, Nagy Emma tanítónő mutatta be az újabb tanítási módszert. Tanítása igen értékes volt, célját érthetően, könnyedén érte el.

Utána Szentpétery Gyula igazgató tartott igen értékes előadást a VIII. osztályú iskoláról, amely nem az iskolának, hanem az életnek neveli az új magyar nemzedéket.

A másik értekezletet Balogh Lajos tartotta az állóírásról. Nagyszerű és ötletes gondolatokkal mutatta ki, hogy az állóírás a jobb, az egészségesebb és a mai kornak megfelelőbb. Mindezeket szemléltette is táblái rajzával.

Az állóírásra való áttérést a IV. osztályban Fügedi Péter mutatta be. Rávezetése és bemutatása nagy tetszést váltott ki egyhangulag a hallgatóság körében. Mind a négy előadó munkásságát megdicsérték a bírálók, valamint a tanfelügyelő ur. Igen hálásan vette a gyűlés Rozsonday Zoltán, kolozsvári főigazgatósági titkár módszeres utmutatását még, aki igen sok jó tanáccsal látta el a tanítószolgálat további munkásságaiban.

Végül Faragó Béla népművelési titkár mondott olyan izzó magyarsággal telt beszédet, amelyet csak ritkán lehet hallani.

Befejezésül megalakult a szilágysomlyói járás tanítóköreinek egyesülete, amelynek elnöke Szentpétery Gyula igazgató, alelnöke dr. Udvarnyó Józsefné, titkára Fügedi Péter és pénztárnoka Fodor László lettek.

A nagyszerűen sikerült Szemináriumot közelebbről követte. Itt aztán még jobban közelebb jutottak a megismerés útján az eddig szinte ismeretlen tanítók. Szeremley Ákos tanfelügyelő a Kormányzó urunkra, dr. Udvarnyó József pedig a tanítószolgálat és nemzetépítő munkásságukra mondott pohárköszöntőt. Végül Török Lajos az utolsó magyar vármegyei Ált. Tanítóegyesület

elnöke sirjának megkoszorúzása következett, ahol Lada János a Szilágysomlyói Ált. Tanítóegyesület elnöke a vármegye tanítószolgálatának nevében mondott mélyszépséggel megható beszédet, amire az elhunyt, kiváló tanító fia, Török Zoltán dr. mondott köszönetet.

A Szeminárium ügyes megrendezése Virágh Sándor fáradhatatlanságát dicséri.

Mit adott a magyarság a Világnak?

Az elmúlt uralom nehéz 22 esztendeje alatt mindent, csak épületes dolgokat nem tanulhatott az a magyar gyermek a saját népéről, aki valami kényszer hatása folytán állami iskolákban kellett folytassa tanulmányait. Már az elemi iskolai tankönyvek is csak, mint nyereg alatt húst puhító s ellenségeit megevő vad ázsiai hordákról emlékeztet meg rólunk. A barbár kifejezés még egyike volt a legszerényebb jelzőnek. Választ sajnós, nem volt módunkban adni, hogy miért, nem is kell sokat gondolkodni rajta.

Most, amikor a teremtő megengedte, hogy szabadon írhatunk magunkról, nézünk utána, mik is vagyunk, mit is tettünk népünkért s az egyetemes emberiségért.

Utalva az említett ázsia jelzőre cseppet sincs okunk a szégyenkezésre ázsiai származásunkra. Hisz azt már minden iskolás gyermek tudja, hogy tulajdonképpen Ázsia volt a kultúra bölcsője. Kínában ezer évekkel ezelőtt már üveget s porcelánt gyártottak, az irodalom pedig különösen pedig a vallási irodalom s költészet ugyancsak magas fokon állott s hogy nem terjedhetett tovább más nagyobb rétegek közt is, annak a fennálló kasztrendszer volt az oka, kisajátítván magának a műveltségben való jártasságot a papok, illetve szerzetesek kasztja. Őseink a hunok is már hatalmas, a szomszédnépek kulturáját meghaladó műveltséggel lépték át a Kárpátok bérceit.

Nép rokonságunk a hunokhoz és a velük rokonságba levő szittyákig vezethető vissza, hogy mily rettenetes hatalommal bírtak őseink, elég, ha megemlítjük, hogy korlátlan hatalmuk az Atlanti Óceánig s a Csendes Óceán partjáig terjedt ki. A világ egyik leghatalmasabb építkezése a Kínai nagyfal is őseink, a hunok ellen készült. Atilla pedig egész Európát uralta s rettegésbe tartotta. Ha évezredeket megyünk vissza a múltba, úgy emlékezzünk a Tigris s az Eufrates mentén végzett ásatásokra, ahol a kiásott ékirásokra az egész tudományos világ felfigyelt, mig nem fáradtságos munkával sikerült megfejteni, hogy az ékirás szumér nyelven íródott s hogy a szumér nyelv az élő nyelvek közül csak a magyarral rokon s csak az foglalkozhat eredményesen a szumér kérdéssel, aki magyarul tud. Mindez a hétezer éves szumér néppel való rokonságunkat mutatja. A kutatások tehát világosan igazolják ősrégi múltunkat s kulturánkat. Ilyen formán megvilágítva ázsiai eredet-

tünket, talán nincs is olyan sok szégyelni valónk eredetünk miatt?

Mindezek után lássuk most már mik azok a szellemi és reális értékek, amikkel megajándékozta a magyarság Európát, illetve a világot. Kezdjük a kicsijén. Mint harcos s örök katonanép megtanította Európát, új tökéletesített fegyverekre s harcmódorra, hogy ezt elérhesse, már a ruhája is könnyű mozgáshoz idomultnak kellett legyen. Ruházódásuk átalakította egész Európa ruházatát s a mai nap is használatos ruházódásnak — különösen a férfiruházódás terén — őseink vetették meg az alapját. Az időjárás viszontagságaival szemben zártabb ruhadarabra volt szükségük, mint az eddig használatos bő lepel s így alakult ki a mai nap is használatos testhezálló kabát és nadrág. Ezeknél a ruhadaraboknál szükség volt a gombra, amelynek a használatát szintén ők honosították meg Európában. Ruhadarabjaikat a mentét (németül mantel, franciául manteau) hamarosan átveszik a környező népek. Zsinóros ruhájuk, amelyen előbb a zsinórok a kardcsapások felfogását célozzák, hamarosan az összes európai nemzetek katonáin megtaláljuk. Van ennél a katonaruhánál szebb a világon? Kenderből könnyű ruhákat szönek, melyekre csak hidegebb időben húznak zekét. Európában ismeretlen volt a csizma is, de a szittyák már ősidők óta ismerték s a felfelé görbülő orru csizmát már a Krisztus előtti schita domborműveken is megtaláljuk. Európában őseink bejötte előtt csak kétkerekű kordékat használtak, mely nem igen felelt meg a követelményeknek, amit az is mutat, hogy ma már alig vannak használatban s kocsis szó is mutatja a kocsis magyar eredetét, ugyanis németül kutsche, franciául coché, angolul coach a neve. A hunoknak s magyaroknak köszönheti Európa a kengyel, a nyereg s a patkó használatát. Ugyancsak ők ismertetik meg Európával a kardot, vagy szablyát, mely németül sabel, franciául sabre. Ugyanúgy ők honosítják meg a csákót s a rajtlevő forgót, mely később a sisak díszének felel meg. Fegyvereik is sokkal tökéletesebbek voltak, mint az ittlévő nemzeteké s ennek is, valamint bátorságuknak köszönhetik számtalan hadisikerüket. Ki ne emlékeznék e mondásra: De sagittis Hungarorum libera nos Domine. (A magyarok nyillaitól szabadíts meg Uram.) Kardforgatásuknak nem volt párja a világon s aki a sporttal foglalkozik, az tudja, hogy még most is a világ első kardforgató nemzete a magyar. Hogy minden harcias erényük mellett kellő műveltséggel is rendelkezett, bizonyítja, az is, hogy habár vándor lovas nép, volt építészete is fejlett volt. Ezt bizonyítják egyes idegen történetírók feljegyzései a magyaroknál járó követek elbeszéléseiről, valamint a mai napig is használatos székely kapuk, melyeknek mását Ázsián keresztül Kínáig, Indiáig, de még Japánig is követhetjük. A mai magyaros meg székely házakon is megtalálható a közös vonás a kínai építészettel, tehát világos, hogy őseink fejlett építészetet hoztak magukkal a Kárpátokon keresztül. Népművészetünk különösen most az utóbbi időkben olyan sikert ért el, különösen külföld előtt, hogy per-

cig sem lehet kétsége, hogy gyökerei már őseinknél is fejlettek voltak. A lélek belső érzésének finom rezgéseit a zene adja vissza, lelkünkbe zárt zenei tehetségünk szintén őseinkig nyulik vissza s olyan, amihez fogható kevés van a világon, idézzük Gray Cecil angol zenesztétát: „A jövő Európának zenéjében a magyar fogja átvenni a vezetőserepet, mert a magyar népben olyan páratlan zenei melosz lakozik, amilyennel Európa egyetlen népe sem rendelkezik“. Őseink az írás művészetét is üzték a legrégebb idő óta, jóval az árják előtt s nagyon sok népet megajándékoztak vele

Vargha József.

HIREK

Felelős szerkesztő
és kiadó:
Lázár Géza

MIKOR HAZAJÖTTÖK.

*A győzelem napját
én már látni vélem!
Véletek jön majd a
dicsőség az élen.
mikor hazajöttek.*

*Lobogó örömkünk
felcsap a nagy égig,
virágeső hull majd
az utakon végig, —
mikor hazajöttek.*

*Zászlódiszben áll majd
a hozsannás város;
Minden kislány szeme
könnytől lesz virágos,
mikor hazajöttek.*

*Öröm lesz a falunk,
öröm lesz a házunk.
Édes örömkünkben
szivünkkel labdázunk,
mikor hazajöttek.*

*Csók és ölelés vár
mindőföket újra,
mikor majd a kürtös a
riadót fujja,
mikor hazajöttek.*

*Azt a nagy örömet
szivem dehogy bírja
A mámoros utcán
leborulok sirva,
mikor hazajöttek...*

Számadó Ernő.

— **Katalin-bál.** A róm. kat. Legényegylet ma szombaton este pontosan 8 órai kezdettel nagyszabású bált rendez a kat. Kulturteremben. Ezt megelőzően „Károlykának csizma kék“ c. bohózatot adják elő. Aki jól akar mulatni, jöjjön el a bálra. Hamza Jóska cigányzenekara muzsikál. Belépti díj 1.50 P.

— **Az Iparoskör** értesíti tagjait, hogy kölcsönkönyvtára megkezdte működését, amennyiben mintegy 300 drb. könyvvel szaporodott könyvtára. Minden hétköznapi este 6—7 óráig.

— **A Magyar Szárnyak** repülésügyi folyóirat legújabb számában vitéz Horthy István államtitkár felhívást intéz a magyar ifjúsághoz, amelyben kéri jelentkezését a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap kiképző kereteibe. A lap közli még a szovjet földről visszatért repülők hőstetteit és Mérey Horváth Róbert vitorlázó repülő rekordját. Nagyon érdekes egy megfigyelőtiszt naplója, valamint a gépágyus vadászgépekről szóló cikk. Cikket irtak: Udvary Jenő repülőszázados, Zalán Ervin repülőzászlós, dr. Pados Pál, Raczkó Lajos, László István és Huszár Rezső. A rendkívül szépen illusztrált lap a szokásos rovatain kívül új repülőregényt is közöl folytatásokban. Jánossy István szerkesztésében megjelent Magyar Szárnyak mindenütt kapható. Ára 50 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Király-utca 93.) kívánatra ingyen küld.

* **Titkos reménye mindenkinek**, hogy egyszer vagyonhoz jut. Ez könnyen teljesülhet, ha állami sorsjegyet vesz. Egész sorsjegy ára 3.—P, fél sorsjegy ára 1.40 P. Főnyeremény 40.000.—P. Huzás december 4-én

— **Az előjáróság figyelmezteti**, az eladó és vevőközönséget, hogy a hatóságilag megállapított árakat tartsa be mindenki, mert a büntető rendőrbírószág minden piaci napon razziát is tart, s úgy, mint most pénteken is tette, sokat meg fog büntetni. A megbüntetettek névsorát jövőheti számunkban közölni fogjuk.

Az erdélyi nyereménykölcson.

A kormány 100 milliós nyereménykölcson bocsájt az erdélyiek rendelkezésére.

A 22 évi rabság alatt a magyaroknak csak a gazdasági lerongyolódás jutott osztályrészül. A kormány mindent elkövet, hogy az erdélyi magyarságot gazdaságilag is meg erősítse minél hamarabb. Eddig is sokat áldozott Erdélyért vasutak, utak, stb. építésével. Ez még azonban nem elegendő. További segítségre van szükség.

Ezt teszi most a 100 milliós kölcsön. Itt azonban a magyar társadalom minden tagjának sorompóba kell állnia. Anyagi erejéhez mérten ki kell belöle vennie a részét: a kötvényjegyzésből.

A kedvező feltételek mellett nem szabad szem elől téveszteni, hogy minden fillér, amit jegyzünk, magunkért tesszük: magyar a magyarért!

Fakitermelés!

Az Elyüsi gör. kath. Egyház 5 holdnyi területén levő, a m. kir. erdőmérnökség által 6382 Pengőre becsült falmennyiség **november hó 27-én** csütörtökön d. e. 10 órakor a szilágyosomlyói gör. kath. vikáriusi hivatalnál (Horthy Miklós u. 19.) árverésen eladatik. Kikiáltási ár 6382 P. Bánatpénz 638 P. előre leteendő.

Elyüsi gör. kath. Egyház.

Bár gazdag lehetnék

— gazdag lehetnék —
mondja vágyakozva sok ember. Ez a vágya már a közeljövőben teljesülhet, ha egy három vagy másfélpengős államsorsjegyet vásárol. A huzás már **december 4-én lesz.**

Főnyeremény:
40.000.— AR. P.

További nyeremények:
P 20.000.—, P 10.000.—, kétszer P 5.000.—, négyszer P 2500.—, hat-szor P 2000.—, huszonkilencszer P 1000.—, stb., stb., stb.

2 darab használt óriási

nagy vaskályha eladó.

Megtekinthető a Frankovits cégnél.

2-1

Rosenberg Mór.

Ha akarod, hogy cipőd
puha és tükörfényes legyen.

Cipőkrémed csak

SIMMY

paszta legyen!

Minden fűszerüzletben
kapható.

13-1

Egy jó családból való fiut
tanulónak felveszek.

RÁCZ ENDRE
asztalos.

Jókai ut 3-1
9. sz. telek eladó!

Értekezni lehet: Báthori kör 25. sz. alatt.

Komplett ebédlő
és egyéb butorok
eladók!

3-1

Megtekinthető: Petőfi-utca 4. szám alatt.

Olcsón alakítok
és modern női kalapokat
árulok.

Magura utca 8. szám alatt.